

# Gazeta Transilvaniei.

Gazeta se de doi ori adăcă: Mercuria și Sâmbăta. Folia odată pe săptămână, adăcă: Sâmbăta. Prețul loru este pe unu annu 10 f. m. c., pe diumătate annu 5 f.; car pentru terri străine 7 f. pe unu annu, și pe annu intregu 14 f. m. c. Se prenumera la toate postele imperatești, cum și la totu cunoșcătii noastră DD. correspondenți. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

## Monarchia austriacă.

### Officiose.

#### Insciințiare

atingătoria de advocatii ce au a se ordina pe lingă judeciile provisorie imperatești în Ardealu.

Allăturata \*) ordinatiune a ministeriului de dreptate din 14. Maiu 1852, despre introducerea unei ordine provisorie de advocatii în Ardealu, cuprinde și fipsarea determinățiunilor, sub care advocatii transilvani cari după legile tierrei mai dinainte au căpătat prin censura de advocatu îndreptătirea de a representa partidele și si au elucratu protocollarea, începându dela diua deosebii insciințiadă în care redicându foruri judecătorești provisorii în Ardealu, în urmarea ordinatiunei in. c. r. ministeriului de dreptate din 27. Prieru 1852 Nr. 103 buc. XXX. a leg. imp. și a Folei guvernamentale, își voru incepe esserciul jurisdictiunei judecătorești în processele civili, se voru pute lăssa provisorie la continuarea advocaturei de cătră c. r. comisiune introductorie de judecie, cu conglašuirea c. r. guvernamentu mil. și civile.

Se provocă dar totu advocatii în Ardealu, cari dorescu a primi concessiunea spre continuarea advocaturei preste totă tierra, ori nu mai într'o parte a ei, sau într'unu cercu judecătoriale, și cari cu documinte publice sau alte testimonii demne de credință potu arrăta prescriese cerintie prin ordinatiunea susă atinsă a in. c. r. min. de dreptate și a ordinei provisorie de advocatii publicate cu aceeași, și cari sunt deodată gata a implini desiptele conditiuni spre a se lăssa la representatiunea juridică, ca cellu mai multu pene la 15. Juliu 1852, și ad. competitorii cari se afla în servitiu, sau facu servitiu ajutatorie, prin scheffii officiali se, ear cellalti pe calea respective loru diregatorii c. r. districtuali, într'a carorū teritoriū se alla, săsi trāmiță petitiunile respective bine documentate la c. r. comisiune introductorie de judecie, și sesă insemne hotărītū și local unde voescu a si lua servitiul, s'au se adnotedie, dacă le ar plăce și assemnarea unui altu locu unde va.

In urmă se face băgare de seamă cumcă ordinatiunea in. min. de dreptate din 27. Prieru și 14. Maiu 1852, atinse în insciințierea aceasta și provisoria ordine de advocatii, voru esi tipărite în scurtu și în Folia legilorū tierrei Ardealului.

Dela c. r. comisiune ministeriale introductorie de judecie în M. P. Transilvania.

Sibiū, in 3. Juniu 1852. Nadásdy m. p.

Ceva despre literatură în genere, și despre literatură romană în parte.

(Capetū.)

Evenimentele quare au insemnatu severisitu diumătati antea a seculului 19-le, au precurmatu pentru pučinu timpū progressulu; dar din altă privință ele gāsira pe Romānulu din monarchia austriacă pregătitu, spre a sci ce si quum trebuie să lucre în acelu timpū propriu, spre a amăgi si popore quātu de solide. Elu cunoscu, quare e cauza cea drēptă, pe quare trebuie să o appere si pe lingă quare

\*) Vedi o in Folia Nr. 21.

Red.

trebuie să remână, si credința, constantia și sacrificiele sele fură recunoscute în modulū celū mai drēptū și mai frumosū. Stergenduse cu totulu legile acele appassătorie, quare porta barbaria seculorū trecuti, și quare pe dinsulu ilu retinurā depărtatū de folosele societății, in quare a trāitu, se redică la equalitatea drepturilorū allătura cu celelalte popore, pe quare le unōsce unica și drēpta lege a mārītei monarchii austriace.

Sunt patru anni de quānd Romānulu a salutatu cu bucuria epoca mārītoria a regeneratiunei sele politice; suntu trei anni de quānd sa restabilitu pacea și ordinea legale, și de quānd elu se bucurā de totā securitate si usurătăile ce statulu pōte da unui poporū pentru cultura și fericirea lui. Arū crede cineva quā Romānulu, quare de multu seculu a doritu positiunea, in quare se afflā assiediatu astādī, se folosesc de fiequare minutū, de fiequare ocasiune pentru inaintarea și progressulu seū, cu quare a remasū asia de tārdu și asia de inapoi. Dar sa punā fiequare māna pe inimā si să spunā fără sfiitune și rusine, quum se pretiuescu si quum se întrebuintiēdi circumstantiele aceste favorabili de acquum ce le are Romānulu in dispoșitiunea sea. Qua quum s'arū odichni după ostenēta unei invingeri mārī, seū quā quum arū crede quā a ajunsū la scopul dorintelorū sele, și quā nu mai e nimica de făcutū, se pare quā a cădiu in indolentiā, nepassare, letargiā. Spiritulu și simtiulu lui, fără grige quā potū veni timpuri quare salu turbure in folosintia drepturilorū ce i s'au garantisatū pentru inaintarea și desvoltarea sea, se vede opacitu in cele ce privesc la cultura sea materiale si morale prin quare singurā se pōte sustine in positiunea unde este assiediatu. Intelligintiā quare este sufletulu poporulu și a quāria cea mai sântā detoria este de alu inima, de alu entusiasma și de alu conduce in tōte întreprinderile, quare au de scopū progressulu și fericirea lui, se pare quā quum si arū fi implinitu misiunea sea cea nobile, si quā quum n'arū mai ave nici o detoria quātre acelu poporū, din alu quāria siū au esitu. Scōlele unde se cresce tinerimea, sperantiā natiunei și garantiā unui viitorū felice si frumosū, nu sunt de ajunsū si quum arū trebui să fie; si quā quum Romānulu n'arū sci quā scōlele suntū fundamentulu culturei sele, nu cugetā a si face din midilōcele ce le are. Literatura quare respāndesce lumina ideelorū și cunoscintelorū ce adducū binecuventare, a ammortitu, si in timpū de trei anni, tipografiile romāne, affarā de orequare cărți besericesci si Abcdarie, n'au produsū altū dequātu Calendarie. Gazeta Transilvaniei singurul organu literariū, quare invatiā astādī trei milione de sufflete romāne din intregā monarchia austriacă, nespriginitā de intelligintiā cu lucrarea, neajutatā de unū publicū cilitorū numerosū abia se tine cu sacrificie mārī. In scurtu, de se va judeca Romānulu după starea, in quare se afflā totū progressulu lui de astādī, va trebui să ammutiēscā inaintea sentintiei acelei aspre dar adeverate, pe quare tribunalele opiniunei publice o va pronuncia assupra lui.

Dar in desiertū se insirā aici fără crutiare atatea si atatea defecte quare taiā adāncū in viatia Romānulu, quānd in puține vorbe se pōte dice, quā, dequā spiritulu și simtiulu natiunale este ammortitu; dequā mārīria și onōrea natiunale este neconsideratā; și dequā totā lucrarea, întreprinderea și sacrificiulu pentru o culturā progressivā suntū nesocoteite: attunci fericirea natiunei intregi și a Romānulu in parte este fōrte problematicā. Asiu vrē să fiū profetū minciunosū in predicarea urmārilorū ce potū resulta din starea stationariā din quare

## ФОИЛЕТОНЪЛ

### CENTINDE DE ЖЪДИКАТЪ БЕЛКЪ.

(Капетъ.)

27. Леополдъ Нарі, пьскятъ дн Орестіъ, дн върстъ de 35 ані, реформатъ, късьторігъ, татъ de doi коніи, адвокатъ ченсратъ ши снелігоръ de маїстерат, фьнкціонъ ка пьрѣторъ ла тривналя de сьпне, рідикатъ днкоптра пресонелор, креліціосе гьверьзлї леігіміъ, шрпn care се шї оскндїрї шї апой се ескнтаръ Лазаръ Томашескі шї джкъ ащї 3 Ротънї пьрѣї de измігїл.

28. Міхаїле Лазаръ дн Далнок, дн Трансїлванїа, дн върстъ de 30 ані, реформатъ, пекъсьторігъ, фост практиканте de концентъ ла канцеларїа de кьрте трансїлванъ, маї апой кьїїтанъ de хонвезї, ка адїнкгъ ал кьїїтанъ сьб, ал лзі Фердіуанд Саво, сьвколонелълзї de інсрпінді, лъ парти фоарте актївъ, ла

фьрт опрї парти пе сатъшї еар рьтъшїца о пьндъ.

29. Іоан Сблшї, пьскятъ дн Тьрда, дн върстъ de 47 ані, католикъ, тьчеларъ.

30. Стефан Сблшї дн Іара, дн Трнїа, дн върстъ de 18 ані, католикъ, тьчеларъ, се доведіръ, Іоан Сблшї, къ дн фьртѣа зпї деспърѣтънтъ de хонвезї а пьсѣ сь дпнъ шче ne 4 рошнї дн Іара, къ а фьрат, къ а фькьт сїлъ фемелор; еар Стефан Сблшї къ а фост компліче ла ачеа дпнъшкаре а рошнїлор.

31. Данїеле Борза дн Б. Бенедїк, дн Трансїлванїа, дн върстъ de 21 ані, реформат, пекъсьторіг, кожовар, ка сїпнлз солдат ал баталїонълзї 75 de ревелї кз окасїнеа зпел рекогносчерї а кастрелор рошнел де ла Бїнедік, сьв претест de репресалїъ, дн вара анъ лзі 1849 а пьсѣ de а дпнъшкат ne рошнъл Хордіа Захарїа, шї, кзп се снзне а лзат дпнъшкатлзї шерпнаръ кз 66 доьзечерї шї о сьтъ нескїтъ de вьнкпоте.

Прїп зрѣаре Леополдъ Нарі ка вїноватъ de кїпма Мїаїстерїї се оскндї ла шпѣрте прїп

ne 5 ані дн фѣре, Данїле Борза, пентрѣ о тѣр дпгредїат шї кз фьрт, ла лъкръ de шанду ne 5 ані дн фѣре греле, Іоан Сблшї пентрѣ отор ла шѣрте прїп стрепанг, каре сентїндъ М. Са апостолїкъ ла тоді оскндїїї о дпнъшкї ла лъкръ de шанду ne 4 ані дн фѣре, къ ачел адаосѣ ка сь лѣ сѣ копнзте шї тїмпнл кьт аъ мезгъ арестадї пьнъ ле а кьрсѣ жѣдіката, шї джкьт пентрѣ Леополд Нарі сь і се копѣїнче шї авереа.

Еар пентрѣ Стефан Сблшї се дпнъшкїндъ de М. С. апостолїкъ авсолвареа.

32. Іоан Конѣд, пьскятъ дн Солїшъ мїк, сн. Одорхеїъ дн Трнїа, дн върстъ de 75 ані, зпїтар, пекъсьторіг, маїстер de постъ дн Оръштїъ, шї а дат вотъл сьб ла тривналя de сьпне дн Оръштїъ пентрѣ а се оскндї ла шѣрте маї мьрте персоне креліціосе дпнъшкарлзї.

33. Ніколаъ Солта, дн Бїхарц, 31 ані, зпїтар, късьторіг, татъ de треї конїи, фїшкял ла тавла рефеаскъ десѣкьтъ.

34. Франдіскъ Фїленъ дн Чапо, 30 ані, зпїтар, късьторіг, татъ de doi конїи, фїшкял





